

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 299/04-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. februára 2005 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Juraja Babjaka a Eduarda Bárányu prerokoval sťažnosť [REDACTED], a [REDACTED] [REDACTED], zastúpených advokátkou Mgr. Zuzanou Neuschlovou, Bratislava, Ul. 29. augusta 30, ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Trnava v konaní sp. zn. 17 C 263/91, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17 C 263/91 p o r u š e n é b o l o .

2. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 17 C 263/91 p o r u š e n é b o l o .

3. Okresnému súde Trnava p r i k a z u j e vo veci sp. zn. 17 C 263/91 konať bez zbytočných prietáhov.

4. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 45 000 Sk (slovom štyridsaťpäťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trnava p o v i n n ý jej zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 45 000 Sk (slovom štyridsaťpäťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trnava p o v i n n ý jej zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6. Okresný súd Trnava j e p o v i n n ý nahradiť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 25 890 Sk (slovom dvadsaťpäťtisícosemstodevät'desiat slovenských korún) na bankový účet právnej zástupkyne Mgr. Zuzany Neuschlovej [REDAKOVANÉ] vedený v peňažnom ústave [REDAKOVANÉ], do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

7. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 14. septembra 2004 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka v 1. rade“) a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka v 2. rade“), obe bytom [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľky“), zastúpených advokátkou Mgr. Zuzanou Neuschlovou, Bratislava, Ul. 29. augusta 30, ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „dohovor“) Okresným súdom Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 17 C 263/91.

Porušenie svojho základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vidia sťažovateľky v nasledovnom skutkovom stave.

Sťažovateľka v 1. rade ako zákonná zástupkyňa sťažovateľky v 2. rade podala okresnému súdu 19. februára 2002 odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 23. novembra 2001 vo veci určenia otcovstva, úpravy práv a povinností k maloletej a určenia vyživovacej povinnosti voči maloletej sťažovateľke v 2. rade v konaní sp. zn. 17 C 263/91.

Sťažovateľka v 1. rade podala predsedovi krajského súdu 1. júla 2004 sťažnosť na prietáhy v predmetnom konaní, pretože podľa jej tvrdenia nebola vec zatiaľ predložená Krajskému súdu v Trnave ako odvolaciemu súdu. Predseda okresného súdu v odpovedi z 23. augusta 2004 uviedol, že sťažnosť sťažovateľky v 1. rade nie je dôvodná, pretože 27. septembra 2002 bolo vyhotovené nové uznesenie o pribratí tlmočníka do konania. Zároveň predseda okresného súdu vo svojej odpovedi uviedol, že súd v predmetnej veci koná priebežne aj s prihliadnutím na veľký počet vecí v oddelení zákonnej sudkyne.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti sťažovateľky vo svojom návrhu výroku rozhodnutia (petite) žiadajú, aby ústavný súd vyslovil porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní sp. zn. 17 C 263/91 a prikázal okresnému súdu konať v uvedenej veci bez zbytočných prietáhov. Zároveň sťažovateľky požadujú primerané finančné zadostučinenie každá v sume 100 000 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 299/04-11 zo 7. októbra 2004 prijal sťažnosť sťažovateľiek na ďalšie konanie.

Právna zástupkyňa sťažovateľiek vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 6. decembra 2004 oznámila, že sťažovateľky trvajú na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd výzvou z 15. novembra 2004 požiadal predsedníčku okresného súdu, aby sa v zmysle ustanovenia § 29 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyjadrila k sťažnosti sťažovateľiek a oznámila, či trvá na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom.

Predsedníčka okresného súdu v stanovisku doručenom ústavnému súdu 13. decembra 2004 uviedla prehľad úkonov okresného súdu v predmetnej veci a poukázala na to, že vo veci sa konalo priebežne, ale v dôsledku personálnych zmien na okresnom súde *„novourčení sudcovia potrebovali určitý čas na naštudovanie veci a vykonanie príslušných úkonov, vo veci boli prietahy v súvislosti s dožiadaním do Talianska, ktoré dožiadanie bolo opakované, bolo vykonaných viacero dožiadaní, nakoniec vec bola ukončená rozsudkom dňa 23. novembra 2001. Odvtedy súd vykonal úkony v súvislosti s prekladom písomností,*

priznaním znalečného. Priebeh konania vo veci bol ovplyvnený aj veľkým počtom nevybavených starých vecí v oddeleniach sudcov, ktorí vo veci konali.“

Predsedička okresného súdu zároveň vo svojom vyjadrení uviedla, že okresný súd netrvá na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom.

III.

Ústavný súd nariadil na 16. február 2005 verejné pojednávanie, na ktorom sa zúčastnili sťažovateľka v 1. rade a advokát splnomocnený právnu zástupkyňou sťažovateľiek Mgr. Ing. Vladimír Neuschl.

Na ústnom pojednávaní sa sťažovateľka v 1. rade a jej právny zástupca pridržovali písomného znenia sťažnosti. Zdôraznila sa pritom skutočnosť, že celková dĺžka konania – viac ako 13 rokov je v tomto prípade neprijateľná najmä s prihliadnutím na predmet konania. Sťažovateľka v 1. rade a jej právny zástupca zároveň žiadali, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v predmetnom konaní došlo.

Predsedička okresného súdu vo vyjadrení sp. zn. Spr 1677/04 doručenom ústavnému súdu 15. februára 2005 uviedla, že „... sa tohto pojednávania nezúčastníme s tým, že sa pridržavame vyjadrenia vo veci sťažnosti v konaní tun. súdu sp. zn. 17 C 263/91, ktoré sme Vám zaslali 7. 12. 2004“.

IV.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľiek, stanoviska predsedníčky okresného súdu a najmä podrobného preštudovania spisu okresného súdu sp. zn. 17 C 263/91 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Sťažovateľka podala okresnému súdu 13. decembra 1991 návrh na určenie otcovstva a výšky výživného proti odporcovi – občanovi Talianskej republiky ako zákonná zástupkyňa sťažovateľky v 2. rade prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu a zároveň požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov v súvislosti s predmetným konaním. K návrhu na začatie konania boli pripojené prílohy – potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov a na ustanovenie zástupcu v právnej veci a ďalšie písomnosti.

Okresný súd vydal 18. decembra 1991 pokyn na pripojenie spisu sp. zn. 15 Nc 1110/90 k predmetnej veci a 9. januára 1992 nariadil termín pojednávania na 27. január 1992. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-11 z 13. januára 1992 ustanovil ako opatrovníka pre maloletú sťažovateľku v 2. rade v predmetnom konaní Ústredie pre medzinárodnoprávnu ochranu mládeže Brno (ďalej len „opatrovník“).

Opatrovník doručil okresnému súdu 20. januára 1992 ospravedlnenie jeho neúčasti na pojednávaní 27. januára 1992 a požiadal o zaslanie kópie z pojednávania. Na pojednávaní 27. januára 1992 bola vypočutá sťažovateľka v 1. rade a pojednávanie bolo uznesením odročené na 6. február 1992 za účelom ďalšieho dokazovania.

Na pojednávaní 6. februára 1992 boli vypočutí predvolaní svedkovia a pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom ďalšieho dokazovania. Okresný súd vydal 20. februára 1992 pokyn na doručenie dožiadania príslušnému súdu v Talianskej republike o vypočutie odporcu v súvislosti s predmetom posudzovaného konania. Zároveň okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-23 z 20. februára 1992 pribral do konania tlmočníčku talianskeho jazyka za účelom prekladu požadovaných písomností. Poverená tlmočníčka doručila okresnému súdu 9. marca 1992 oznámenie o tom, že už nevykonáva tlmočnícku a prekladateľskú činnosť.

Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-30 z 1. apríla 1992 poveril tlmočníka talianskeho jazyka prekladom požadovaných písomností. Poverený tlmočník listom zo 7. apríla 1992 oznámil okresnému súdu, že z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti

nemôže preklad uskutočniť. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-33 zo 6. mája 1992 ustanovil ďalšieho tlmočníka talianskeho jazyka za účelom prekladu požadovaných písomností. Ustanovený tlmočník oznámením doručeným okresnému súdu 20. mája 1992 vrátil písomnosti určené na preklad z dôvodu časovej zaneprázdnenosti. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-35 z 2. júna 1992 ustanovil ďalšieho tlmočníka talianskeho jazyka za účelom prekladu požadovaných písomností. Poverený tlmočník požiadal telegramom z 3. júla 1992 okresný súd o vylúčenie dvoch zápisníc z prekladu z dôvodu jeho práceneschopnosti.

Okresný súd požiadal prípisom z 10. júla 1992 Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) o sprostredkovanie doručenia písomností pre odporcu. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-43 zo 14. júla 1992 priznal trovy poverenému tlmočníkovi v súvislosti s predmetom konania a 2. novembra 1992 nariadil termín pojednávania na 14. december 1992.

Na pojednávaní 14. decembra 1992 bolo oznámené, že okresnému súdu zatiaľ neboli doručené písomnosti od odporcu, sprostredkovanie doručenia ktorých bolo predmetom dožiadania adresovaného ministerstvu spravodlivosti, a pojednávanie bolo uznesením odročené na 11. január 1993. Pojednávanie 11. januára 1993 bolo uznesením odročené na 22. február 1993. Uznesením okresného súdu č. k. 17 C 263/91-47 z 12. januára 1993 bol za opatrovníka sťažovateľke v 2. rade v predmetnom konaní určený Obvodný úrad Trnava, odbor starostlivosti o rodinu a deti, a odvolaný pôvodne ustanovený opatrovník. Na pojednávaní 22. februára 1993 okresný súd uviedol, že jeho dožiadanie naďalej nebolo vybavené, a z uvedeného dôvodu bolo pojednávanie uznesením odročené na neurčito s tým, že bude vyhotovené ďalšie predvolanie v uvedenej veci.

Ministerstvo spravodlivosti doručilo okresnému súdu 16. apríla 1993 oznámenie o tom, že urgovalo vybavenie dožiadania okresného súdu v Talianskej republike a vec je vedená v evidencii ministerstva. Okresný súd vydal 16. júna 1993 pokyn na zistenie stavu vybavenia dožiadania na ministerstve spravodlivosti. Právny zástupca odporcu doručil okresnému súdu 22. júna 1993 oznámenie o ukončení právneho zastupovania odporcu.

Ministerstvo spravodlivosti v liste doručenom okresnému súdu 2. augusta 1993 oznámilo, že odpoveď na dožiadanie okresného súdu mu zatiaľ z Talianskej republiky nebola doručená a vec bude urgovať. Okresný súd vydal 4. augusta 1993 pokyn na doručenie prípisu právnomu zástupcovi sťažovateľky v 1. rade, aby oznámil adresu odporcu. Právny zástupca sťažovateľky v 1. rade doručil odpoveď na prípis okresnému súdu 18. augusta 1993. Okresný súd vydal 20. augusta 1993 a 17. septembra 1993 pokyn na vykonanie úkonov v súvislosti s predmetným konaním s tým, že kolíznym opatrovníkom sťažovateľky v 2. rade v predmetnom konaní je Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže Bratislava (ďalej len „kolízny opatrovník“).

Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-55 z 23. septembra 1993 ustanovil tlmočníka talianskeho jazyka za účelom prekladu dožiadania okresného súdu. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-56 z 29. septembra 1993 ustanovil tlmočnicu talianskeho jazyka pre preklad požadovaných písomností a zároveň odvolal tlmočníka ustanoveného uznesením č. k. 17 C 263/91-55 z 23. septembra 1993.

Kolíznym opatrovníkom v oznámení doručenom okresnému súdu 16. septembra 1993 požiadal okresný súd o poskytnutie údajov v súvislosti s predmetným konaním. Poverená tlmočnica doručila okresnému súdu 26. októbra 1993 preklady požadovaných písomností s vyúčtovaním úkonov v tejto veci. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-59 z 2. novembra 1993 rozhodol o priznaní tlmočného poverenej tlmočnici a 4. novembra 1993 požiadal ministerstvo spravodlivosti o doručenie dožiadania príslušnému súdu v Taliansku.

Ministerstvo spravodlivosti doručilo okresnému súdu 8. novembra 1993 vybavenie dožiadania okresného súdu z 9. marca 1992. Okresný súd vydal 10. novembra 1993 pokyn na doručenie písomností poverenej tlmočnici z dôvodu ich prekladu do slovenského jazyka. Poverená tlmočnica doručila okresnému súdu 15. novembra 1993 žiadosť o poskytnutie informácie v súvislosti s požadovaným prekladom a 24. novembra 1993 preklad predmetných písomností. Okresný súd vydal 24. novembra 1993 pokyn na

doručenie uvedeného prekladu písomností opatrovníkovi sťažovateľky v 2. rade a právnomu zástupcovi sťažovateľky v 1. rade.

Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-71 z 30. novembra 1993 rozhodol o priznaní tlmočného poverenej tlmočníčke a uznesením č. k. 17 C 263/91-72 zo 16. marca 1994 pribral do konania znalkyňu z odboru hematológie z dôvodu vykonania krvnej skúšky sťažovateľiek a odporcu. Poverená tlmočníčka doručila okresnému súdu 15. marca 1994 urgenciu z dôvodu neuhradenia znalečného. Okresný súd prípisom z 23. marca 1994 požiadal poverenú tlmočníčku o preklad písomností týkajúcich sa predmetu posudzovaného konania. Poverená tlmočníčka doručila okresnému súdu 15. apríla 1994 preklad požadovaných písomností.

Okresný súd prípisom z 20. apríla 1994 požiadal ministerstvo spravodlivosti o doručenie dožiadania týkajúceho sa posudzovaného konania príslušnému súdu v Taliansku. Okresný súd vydal 7. júna 1994 pokyn na zistenie skutočnosti, či poverenej tlmočníčke bolo uhradené tlmočné, a 10. júna 1994 vydal pokyn na oznámenie dátumu úhrady tlmočného poverenej tlmočníčke.

Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-78 zo 14. júna 1994 rozhodol o priznaní tlmočného poverenej tlmočníčke. Ministerstvo spravodlivosti doručilo okresnému súdu 13. júna 1994 vybavenie dožiadania okresného súdu zo 4. novembra 1993 a okresný súd vydal 16. júna 1994 pokyn na doručenie písomností poverenej tlmočníčke z dôvodu ich preloženia do slovenského jazyka. Poverená tlmočníčka doručila okresnému súdu 19. júla 1994 preklady požadovaných písomností (č. l. 79 spisu) a okresný súd vydal 27. septembra 1994 pokyn na vyhotovenie kópií uvedených písomností.

Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-81 zo 16. novembra 1994 rozhodol o tlmočnom pre poverenú tlmočníčku a prípisom z 18. januára 1995 požiadal poverenú tlmočníčku o zaslanie prekladu požadovaných písomností. Okresný súd prípisom z 3. februára 1996 opakovane požiadal ministerstvo spravodlivosti o vybavenie dožiadania.

Poverená znalkyňa doručila okresnému súdu 2. februára 1995 preklad požadovaných písomností.

Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-88 zo 17. marca 1995 rozhodol o priznaní tlmočného pre poverenú tlmočnicu. Kolízny opatrovník v liste z 31. marca 1995 požiadal okresný súd o oznámenie stavu posudzovaného konania. Okresný súd vydal 12. apríla 1995 pokyn na doručenie oznámenia požadovaných skutočností.

Pojednávanie 5. júna 1995 bolo odročené na neurčito, účastníci konania a ich právni zástupcovia sa pojednávania nezúčastnili. Ministerstvo spravodlivosti doručilo okresnému súdu 1. augusta 1995 písomnosti týkajúce sa dožiadania okresného súdu zo 17. januára 1995. Okresný súd prípisom z 3. augusta 1995 požiadal poverenú tlmočnicu o preklad písomností týkajúcich sa posudzovaného konania. Poverená tlmočnica doručila okresnému súdu 13. septembra 1995 preklad požadovaných písomností. Okresný súd vydal 14. septembra 1995 pokyn na vyhotovenie fotokópií uvedených písomností.

Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-115 z 21. septembra 1995 rozhodol o priznaní tlmočného poverenej tlmočnici. Poverená znalkyňa z odboru hematológie doručila okresnému súdu 28. septembra 1995 znalecký posudok týkajúci sa predmetu konania a okresný súd vydal v uvedený deň pokyn na doručenie predmetného posudku právnenému zástupcovi sťažovateľky v 1. rade a kolíznemu opatrovníkovi sťažovateľky v 2. rade.

Okresný súd vydal 5. októbra 1995 pokyn na zistenie informácie, či odporca uhradil požadovaný preddavok. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-123 z 31. novembra 1995 rozhodol o priznaní znalečného poverenej znalkyni z odboru hematológie. Okresný súd vydal 7. novembra 1995 pokyn na doručenie predvolania odporcovi na určené termíny pojednávania a dožiadania týkajúceho sa predmetu posudzovaného konania. Okresný súd vydal 15. novembra 1995 pokyn na vykonanie úkonov v súvislosti s predmetným konaním a 30. novembra 1995 pokyn na doručenie dožiadania poverenej tlmočnici z dôvodu jeho prekladu do talianskeho jazyka.

Poverená tlmočnica doručila okresnému súdu 27. decembra 1995 žiadosť o poskytnutie informácie v súvislosti s posudzovaným konaním. Okresný súd predĺžil poverenej tlmočnici lehotu na predloženie prekladu o 30 dní z dôvodu jej práceneschopnosti. Ministerstvo spravodlivosti doručilo okresnému súdu 11. januára 1996 písomnosti týkajúce sa dožiadania okresného súdu zo 17. januára 1995. Poverená tlmočnica doručila 5. januára 1996 požadované písomnosti preložené do talianskeho jazyka. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-135 z 9. februára 1996 rozhodol o priznaní tlmočného poverenej tlmočnici a zároveň ju požiadal o preklad písomností týkajúcich sa predmetu konania. Kolízny opatrovník listom zo 6. februára 1996 požiadal okresný súd o oznámenie stavu posudzovaného konania.

Okresný súd vydal 9. februára 1996 pokyn na doručenie písomností týkajúcich sa predmetu konania príslušnému ministerstvu v Talianskej republike. Poverená tlmočnica doručila okresnému súdu 28. februára 1996 písomnosti týkajúce sa predmetu posudzovaného konania. Okresný súd vydal 15. marca 1996 pokyn na doručenie písomností poverenej tlmočnici z dôvodu prekladu do talianskeho jazyka.

Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-144 z 27. marca 1996 rozhodol o priznaní tlmočného poverenej tlmočnici a 15. mája 1996 nariadil termíny pojednávania na 27. september 1996, 8. november 1996 a 27. december 1996. Okresný súd vydal 10. júna 1996 pokyn na doručenie prípisu poverenej tlmočnici z dôvodu prekladu písomností do talianskeho jazyka. Poverená tlmočnica doručila okresnému súdu 25. júna 1996 požadované preklady písomností.

Okresný súd požiadal prípisom z 19. júla 1996 poverenú tlmočnicu o preklad písomností týkajúcich sa posudzovanej veci a v uvedený deň potvrdil prevzatie spisu a upovedomenia o termíne výsluchu odporcu pred príslušným štátnym orgánom v Taliansku. Poverená tlmočnica doručila okresnému súdu 5. augusta 1996 preklad požadovaných písomností.

Kolízny opatrovník doručil okresnému súdu 28. septembra 1996 ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní 27. septembra 1996. Okresný súd vydal 2. septembra 1996 pokyn na doručenie písomností týkajúcich sa predmetu konania príslušnému ministerstvu v Talianskej republike.

Na pojednávaní 27. septembra 1996 okresný súd zistil, že dožiadania neboli vybavené v rozsahu, v akom ich okresný súd požadoval, preto boli v predmetnej veci zaslané do Talianskej republiky ďalšie dožiadania a určené nové termíny pojednávaní v roku 1997. Zároveň bolo pojednávanie uznesením odročené na 8. november 1996.

Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-159 z 18. septembra 1996 rozhodol o priznaní tlmočného poverenej tlmočnicičke. Okresný úrad Trnava požiadal v liste doručenom okresnému súdu 11. októbra 1996 o zaslanie rozsudku v uvedenej veci. Okresný súd vydal 18. októbra 1996 pokyn na doručenie odpovede Okresnému úradu Trnava. Okresnému súdu bolo 21. októbra 1996 doručené oznámenie Veľvyslanectva Talianskej republiky týkajúce sa termínu výsluchu odporcu v predmetnej veci.

Kolízny opatrovník doručil okresnému súdu 23. októbra 1996 ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní 8. novembra 1996. Na pojednávaní 8. novembra 1996 okresný súd uviedol termín výsluchu odporcu v predmetnej veci v Talianskej republike a pojednávanie bolo uznesením odročené na 27. december 1996. Na pojednávaní 27. decembra 1996 okresný súd uviedol, že požadované dožiadanie nebolo dosiaľ zaslané a pojednávanie bolo uznesením odročené na 12. február 1997. Kolízny opatrovník doručil okresnému súdu 7. januára 1997 ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní 12. februára 1997.

Podľa úradného záznamu okresného súdu z 5. februára 1997 bola predmetná vec pridelená novému zákonnému sudcovi. Na pojednávaní 12. februára 1997 okresný súd uviedol, že požadované dožiadanie nebolo zatiaľ zaslané a pojednávanie bolo uznesením odročené na 16. apríl 1997. Kolízny opatrovník listom zo 7. apríla 1997 ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní 16. apríla 1997. Na pojednávaní 16. apríla 1997 bola konštatovaná „... neprítomnosť zákonnej sudkyne“. Zároveň bola zistená skutočnosť, že písomnosti

týkajúce sa dožiadania boli z Talianskej republiky doručené okresnému súdu, a pojednávanie bolo uznesením odročené na neurčito z dôvodu ich prekladu do slovenského jazyka.

Okresný súd nariadil 4. júna 1997 termín pojednávania na 11. jún 1997. Pojednávanie 11. júna 1997 bolo uznesením odročené na neurčito z dôvodu prekladu doručeného dožiadania. Kolízny opatrovník doručil okresnému súdu 13. júna 1997 ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní 11. júna 1997. Okresný súd vydal 16. októbra 1997 pokyn na doručenie písomností týkajúcich sa predmetu konania z dôvodu ich prekladu do slovenského jazyka poverenej tlmočnicičke. Poverená tlmočnicička doručila okresnému súdu 10. novembra 1997 požadované preklady písomností.

Právny zástupca sťažovateľky v 1. rade doručil okresnému súdu 19. augusta 1998 žiadosť o nariadenie termínu pojednávania (č. 1. 223 spisu). Okresný súd vykonal 27. augusta 1999 úkony týkajúce sa predmetu posudzovaného konania a uznesením č. k. 17 C 263/91-224 z 2. marca 1999 rozhodol o priznaní tlmočného poverenej tlmočnicičke a uznesením č. k. 17 C 263/91-226 z 2. marca 1999 rozhodol o odvolaní poverenej tlmočnicičky a ustanovil nového tlmočníka.

Právny zástupca sťažovateľky v 1. rade doručil okresnému súdu 6. apríla 1999 požadované písomnosti. Opatrením predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 582/00 z 19. mája 2000 bola predmetná vec pridelená novej zákonnej sudkyňi. Predsedníčka okresného súdu v liste z 22. februára 2001 (č. 1. 234 spisu) sťažovateľke v 1. rade uviedla, že predmetné konanie bude priebežne sledovať, aby nedošlo k zbytočným priet'ahom. Predsedníčka okresného súdu v liste sťažovateľke v 1. rade z 20. septembra 2001 (č. 1. 235 spisu) uviedla prehľad úkonov v predmetnej veci a z dôvodu čiastočne opodstatnenej sťažnosti na priet'ahy v konaní sa vyjadrila, že vec bude naďalej priebežne sledovať.

Okresný súd nariadil 6. septembra 2001 termín pojednávania na 2. október 2001. Kolízny opatrovník doručil okresnému súdu 27. septembra 2001 ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní 2. októbra 2001. Okresný súd vydal 27. septembra 2001 pokyn na predvolanie

účastníkov konania na stanovený termín pojednávania. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 1. októbra 2001 znalkyňa z odboru hematológie ospravedlnila telefonicky svoju neúčast' na pojednávaní 2. októbra 2001 z dôvodu náhlych pracovných povinností.

Pojednávanie 2. októbra 2001 bolo z dôvodu ospravedlnenej neúčasti predvolaných osôb odročené na 20. november 2001. Právny zástupca odporcu doručil okresnému súdu 19. októbra 2001 oznámenie, že odporcu v predmetnom konaní nezastupuje. Na pojednávaní 20. novembra 2001 bolo vykonané dokazovanie v predmetnej veci a pojednávanie bolo uznesením odročené na 23. november 2001 za účelom vyhlásenia rozhodnutia. Na pojednávaní 23. novembra 2001 okresný súd rozsudkom č. k. 17 C 263/91-258 rozhodol, že odporca je otcom sťažovateľky v 2. rade, a okresný súd ho zaviazal prispievať na jej výživu.

Sťažovateľka v 1. rade doručila okresnému súdu 19. februára 2002 odvolanie proti predmetnému rozsudku. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-266 z 20. februára 2002 rozhodol o odmene za účasť na pojednávaní 20. novembra 2001 pre znalkyňu z odboru hematológie. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-267 z 15. apríla 2002 rozhodol o ustanovení tlmočníka talianskeho jazyka pre preklad písomností týkajúcich sa predmetu konania.

Okresný súd vydal 7. júla 2002 pokyn na doručenie rozsudku č. k. 17 C 263/91-258 z 23. novembra 2001 odporcovi a pokyn na doručenie písomností poverenému tlmočníkovi z dôvodu ich prekladu do talianskeho jazyka. Poverený tlmočník doručil okresnému súdu 22. augusta 2002 faxové podanie týkajúce sa prekladu písomností v predmetnom konaní a v podaní doručenom okresnému súdu 9. septembra 2002 uviedol dôvody, pre ktoré nemôže vykonať preklad písomností do talianskeho jazyka.

Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-273 z 27. septembra 2002 ustanovil tlmočníčku pre preklad písomností týkajúcich sa predmetu konania a odvolal povereného tlmočníka. Okresný súd vydal 6. februára 2004 pokyn na doručenie písomností poverenej tlmočníčke z dôvodu ich prekladu do talianskeho jazyka. Podľa úradného záznamu

okresného súdu z 25. februára 2004 sťažovateľka v 1. rade nahliadla v uvedený deň do posudzovaného spisu.

Okresný súd vydal 8. júna 2004 pokyn na doručenie výzvy poverenej tlmočnice, aby v lehote 10 dní doručila okresnému súdu preklad písomností, ktoré jej boli doručené 12. februára 2004. Sťažovateľka v 1. rade doručila okresnému súdu 30. júna 2004 splnomocnenie pre advokátku na zastupovanie v predmetnom konaní. Právna zástupkyňa sťažovateľky v 1. rade doručila okresnému súdu 30. júna 2004 poverenie pre splnomocnenú osobu na nahliadnutie do posudzovaného spisu, ktorá podľa úradného záznamu okresného súdu z 30. júna 2004 nahliadla do spisu v uvedený deň. Poverená tlmočnica podaním zo 4. augusta 2004 predložila vyúčtovanie za preklad písomností týkajúcich sa predmetného konania.

Okresný súd vydal 18. augusta 2004 pokyn na doručenie písomností týkajúcich sa predmetného konania odporcovi prostredníctvom príslušného orgánu Talianskej republiky. Podpredsedníčka okresného súdu listom sp. zn. Spr. 2098/04 z 23. augusta 2004 odpovedala na sťažnosť právnej zástupkyne sťažovateľky v 1. rade na priet'ahy v uvedenom konaní.

Právna zástupkyňa sťažovateľky v 1. rade doručila okresnému súdu 24. septembra 2004 návrh na vydanie predbežného opatrenia v predmetnej veci. Okresnému súdu boli 25. októbra 2004 doručené písomnosti týkajúce sa predmetu konania od odporcu v uvedenom konaní. Okresný súd uznesením č. k. 17 C 263/91-295 z 22. októbra 2004 rozhodol o nariadení predbežného opatrenia v predmetnom konaní v súvislosti s výživným pre sťažovateľku v 2. rade.

Opatrením predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 1661/04 zo 4. novembra 2004 bola posudzovaná vec pridelená novej zákonnej sudkyňi. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 29. novembra 2004 bol v uvedený deň vydaný pokyn na doručenie písomností od odporcu poverenej tlmočnice z dôvodu ich prekladu do slovenského jazyka. Okresný súd vydal 29. novembra 2004 pokyn na predloženie predmetného spisu odvolaciemu súdu za účelom rozhodnutia o odvolaní sťažovateľky v 1. rade. Okresný súd

prípísom z 22. septembra 2004 požiadal poverenú tlmočníčku o preklad písomností týkajúcich sa posudzovaného konania do talianskeho jazyka.

Krajskému súdu v Trnave bol 8. decembra 2004 doručený posudzovaný spis za účelom rozhodnutia o odvolaní. Uvedeným záznamom (č. 1. 299) predmetný spis končí.

V.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľky sa svojou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, ako aj porušenia práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Len prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby neodstráni a nemôže odstrániť. Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo neprospech účastníka, sa vytvára právna istota. Preto na naplnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby všeobecný súd iba o veci konal a nerozhodol ju s účinkami právoplatnosti a prípadne vykonateľnosti svojho meritórneho rozhodnutia.

Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa naplní, ako to konštantne ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvádza, až právoplatným rozhodnutím

štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 26/95, I. ÚS 10/98, I. ÚS 89/99).

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (napr. rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 28/01).

Ústavný súd zároveň v okolnostiach posudzovanej veci uvádza, že predmetné konanie z hľadiska zbytočných prierahov neposudzoval v období pred 17. marcom 1993 s prihliadnutím na nedostatok právomoci a ustálenú judikatúru ústavného súdu (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 26/95, III. ÚS 92/01), pretože Ústava Slovenskej republiky nadobudla účinnosť 1. októbra 1992, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd nadobudol pre bývalú Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku platnosť 18. marca 1992, Ústavný súd Slovenskej republiky vznikol 17. marca 1993. Ústavný súd poskytuje ochranu iba pred porušeniami základných práv a slobôd, ku ktorým došlo na území Slovenskej republiky po nadobudnutí účinnosti dokumentov, ktoré tieto práva zakotvujú, a po jeho vzniku pokračujú, pričom nedostatok právomoci ústavného súdu v tejto veci nie je možné odstrániť.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prierahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu.

Pokiaľ ide o kritérium „právna a faktická zložitosť veci“, ústavný súd vzal do úvahy právny a skutkový stav veci. Predmetom konania je návrh na určenie otcovstva a úpravu práv a povinností k maloletej osobe. Posudzovaná vec patrí po právnej stránke k štandardnej

agende všeobecných súdov, pretože ide o vec týkajúcu sa rozhodovania v oblasti rodinného práva, ktoré patrí do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov, navyše právna úprava platná v dobe posudzovaného konania je obsiahnutá v zákone č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov.

Skutkovú stránku predmetnej veci možno zaradiť k štandardným v rámci agendy patriacej do rozhodovacej činnosti všeobecného súdnictva. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 26/95, III. ÚS 112/03) zastáva názor, že konanie o určenie otcovstva vedené voči cudziemu štátnemu príslušníkovi s trvalým pobytom v inej krajine nepatrí k skutkovo zložitým veciam. *„Táto skutočnosť môže spôsobiť iba zdlhavosť konania – vykonávanie úkonov v súčinnosti s orgánmi cudzieho štátu, preklady listín do cudzieho jazyka a potreba časovej rezervy pri vytyčovaní pojednávania.“*

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil žiadnu okolnosť v správaní s'ťažovateľiek, ktorou by prispeli k priet'ahom v konaní. Právny zástupca s'ťažovateľky v 1. rade doručil okresnému súdu 19. augusta 1998 žiadosť o nariadenie pojednávania v uvedenej veci (č. 1. 223 spisu), ako aj s'ťažnosti na priet'ahy v uvedenom konaní, ako to vyplýva z odpovede predsedníčky okresného súdu s'ťažovateľke v 1. rade z 22. februára 2001 (č. 1. 234 spisu), 20. septembra 2001 (č. 1. 235 spisu), a s'ťažnosť na priet'ahy podanú právnu zástupkyňou s'ťažovateľiek a doručení okresnému súdu 9. júla 2004.

Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva s'ťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu

okresného súdu došlo k porušeniu vyššie uvedených práv, ústavný súd zistil, že tomu tak je, a to bez existencie zákonnej prekážky (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 3/00).

Ústavný súd navyše v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pokiaľ hodnotil predmetné konanie z hľadiska zbytočných prietáhov, posudzoval v uvedenom konaní len obdobia nečinnosti okresného súdu, keď neboli v určitých obdobiach vykonané žiadne úkony, pričom zároveň prihliadol aj na celkovú dĺžku posudzovaného konania.

Ústavný súd s prihliadnutím aj na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyhodnotil postup okresného súdu v obdobiach od 10. novembra 1997 do 2. marca 1999 (15,5 mesiacov), od 27. augusta 1999 do 6. septembra 2001 (24 mesiacov) a od 27. septembra 2002 do 6. februára 2004 (16 mesiacov) ako postup, v ktorom došlo k zbytočným prietahom, pretože v uvedenom období okresný súd nevykonával žiadne úkony smerujúce k rozhodnutiu v posudzovanej veci.

Ústavný súd posúdil uvedené obdobia ako časové úseky, v ktorých došlo k zbytočným prietahom nečinnosťou okresného súdu v celkovej dĺžke 55,5 mesiacov.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení doručenom ústavnému súdu 13. decembra 2004 uviedla prehľad úkonov okresného súdu v predmetnej veci a poukázala na to, že vo veci sa konalo priebežne, ale v dôsledku personálnych zmien na okresnom súde *„novourčení sudcovia potrebovali určitý čas na naštudovanie veci a vykonanie príslušných úkonov, vo veci boli prietahy v súvislosti s dožiadanim do Talianska, ktoré dožiadanie bolo opakované, bolo vykonaných viacero dožiadaní, nakoniec vec bola ukončená rozsudkom dňa 23. 11. 2001. Odvtedy súd vykonal úkony v súvislosti s prekladom písomností, priznaním znalečného. Priebeh konania vo veci bol ovplyvnený aj veľkým počtom nevybavených starých vecí v oddeleniach sudcov, ktorí vo veci konali.“*

Právo zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy sa realizuje takým konaním všeobecných súdov, ktoré plynule smeruje k odstráneniu právnej neistoty osoby, ktorá sa obrátila na súd v konkrétnej veci (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 40/97). Podľa právneho názoru

ústavného súdu vyjadreného v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 14/00 „Otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným priet'ahom v konaní“.

Na základe týchto dôvodov ústavný súd dospel k názoru, že bolo porušené základné právo s'ťažovateliek na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v uvedených obdobiach, tak ako im ho zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy, a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s ustanovením § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou, môže ústavný súd prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

VI.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení práva s'ťažovateliek, zaoberal sa aj ich žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“.

Ústavný súd pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia vzal do úvahy obdobie nečinnosti okresného súdu, ako aj okolnosť, že s'ťažovateľky svojím správaním neprispeli k zbytočným priet'ahom v predmetnom konaní. Ústavný súd v okolnostiach tejto veci považuje sumu 45 000 Sk pre každú zo s'ťažovateliek za primeranú so zreteľom na konkrétne okolnosti posudzovanej veci, a preto žiadosti s'ťažovateliek, ktoré

požadovali primerané finančné zadosťučinenie každá v sume po 100 000 Sk, vo zvyšnej časti nevyhoveli.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru aplikovaného na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa ústavný súd riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia nie je prípadná náhrada škody.

V súlade s ustanovením § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom uhrádza účastník zo svojho. Na základe ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý zakotvuje výnimku z tejto zásady, ústavný súd priznal sťažovateľkám náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľiek bolo porušené, a teda mali vo veci úspech.

Podľa ustanovenia § 20 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) účinnej od 1. januára 2005 patrí advokátovi za úkony právnych služieb vykonané pred dňom nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky odmena podľa doterajších predpisov.

Pri výške celkovej náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd preto vychádzal aj z ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“), ktorý upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom a podľa ktorého ak predmet sporu nie je ocenený peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu.

Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je ocenená peniazmi. V zmysle § 17 ods. 2 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. základná

sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 20 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní alebo obhajobe dvoch alebo viacerých osôb.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Vzhľadom na skutočnosť, že dva úkony právnej služby boli realizované v roku 2004, ústavný súd vychádzal pri týchto úkonoch z oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky, podľa ktorého za prvý polrok 2003 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 13 602 Sk.

Právna zástupkyňa vyčíslila vo vyjadrení z 10. februára 2005 trovy právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 163/2002 Z. z. za dva úkony právnej služby – jeden úkon v sume 4 534 Sk (odmena za dva úkony 9 068 Sk) a náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby podľa § 19 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. v spojení s § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., t. j. dvakrát 136 Sk, spolu 272 Sk. Vzhľadom na skutočnosť, že právna zástupkyňa vyčíslila trovy tak, akoby zastupovala jednu osobu, pričom podľa ustanovenia § 13 ods. 8 v spojení s § 16 ods. 1 písm. a) a c), § 17 ods. 2, § 19 ods. 3 a § 25 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. by bola celková suma trov 15 060 Sk, ústavný súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 163/2002 Z. z. v sume vyčíslenej právnou zástupkyňou sťažovateľiek, t. j. v sume 9 340 Sk.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

V zmysle ustanovenia § 11 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je možné oceniť peniazmi.

Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je oceneniteľná peniazmi. V zmysle § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 20 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní alebo obhajobe dvoch alebo viacerých osôb.

Ústavný súd preto vychádzal pri priznaní náhrady trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby vykonané v roku 2005 z oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky, podľa ktorého za prvý polrok 2004 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 15 008 Sk.

Právna zástupkyňa vo vyjadrení z 10. februára 2005 ďalej vyčíslila trovy právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. nasledovným spôsobom: účasť na verejnom ústnom pojednávaní 16. februára 2005 podľa ustanovenia § 11 ods. 2 citovanej vyhlášky (1 úkon – 2 501 Sk), náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné podľa ustanovenia § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky (150 Sk), náhrada za stratu času na cestu do a z miesta pojednávania podľa ustanovenia § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky (6 000 Sk) a cestovné výdavky v sume 7 896 Sk, a to podľa ustanovenia § 7 ods. 2 a ods. 4 písm. b) zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov v spojení s ustanovením § 1 písm. b) opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 260/2004 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách.

Vzhľadom na skutočnosť, že právna zástupkyňa vyčíslila trovy tak, akoby zastupovala jednu osobu, pričom podľa ustanovenia § 11 ods. 2 v spojení s § 13 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a), c) a d), § 16 ods. 3, § 17 a § 25 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. by bola celková suma trov podľa citovanej vyhlášky viac ako 18 000 Sk, ústavný súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v sume vyčíslenej právnu zástupkyňou sťažovateľiek, t. j. v sume 16 550 Sk.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd zaviazal okresný súd uhradiť trovy právneho zastúpenia vyčíslené právnou zástupkyňou sťažovateľiek v požadovanej sume 25 890 Sk (9 340 Sk + 16 550 Sk) na jej bankový účet.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2005